REZOLUCIJA (EU) 2021/1600 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 29. travnja 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane za financijsku godinu 2019.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane za financijsku godinu 2019.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2019. o postupku Unije za odobravanje pesticida ([1]),

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0097/2021),

A. budući da je prema Izvještaju o prihodima i rashodima ([2]) konačni proračun Europske agencije za sigurnost hrane („Agencija") za financijsku godinu 2019. iznosio 80 736 785,59 EUR, što je povećanje od 1,96 % u odnosu na 2018. godinu; budući da se proračun Agencije uglavnom financira iz proračuna Unije ([3]);

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2019. („izvješće Revizorskog suda") izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom primjećuje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2019. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,99 %, što je neznatno smanjenje od 0,01 % u odnosu na 2018.; nadalje primjećuje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 91,45 %, što je neznatno smanjenje od 0,15 % u odnosu na 2018.;

2. poziva Komisiju da Agenciji u propisno opravdanim slučajevima dodijeli niz sredstava za upotrebu njezina proračuna na najuspješniji način koji bi, među ostalim, uključivao mogućnost zapošljavanja ugovornog osoblja koje premašuje plan radnih mjesta, na ograničeno razdoblje i bez prekoračenja dogovorene godišnje proračunske omotnice Agencije; smatra da bi ta fleksibilnost omogućila ubrzano rješavanje nagomilanih zaostataka prouzročenih povećanim obujmom posla u različitim područjima, uglavnom zbog velikog nedostatka ljudskih resursa;

Uspješnost

3. konstatira da se Agencija u okviru svojeg sveobuhvatnog pristupa upravljanju na temelju uspješnosti koristi ključnim pokazateljima uspješnosti za mjerenje dodane vrijednosti svojih aktivnosti, posebno u pogledu dijeljenja znanstvenih informacija; nadalje napominje da se Agencija koristi drugim ključnim pokazateljima uspješnosti za poboljšanje upravljanja proračunom; konstatira da tijekom 2019. ni jedan pokazatelj nije brisan, odnosno dodan;

4. sa zadovoljstvom primjećuje dobre rezultate Agencije u pogledu prisutnosti na društvenim mrežama i činjenicu da je 2019. obradila više od 500 pitanja o reguliranim proizvodima;

5. primjećuje da je Agencija 2020. u kontekstu razvoja nove strategije za razdoblje do 2027. provela vanjsku evaluaciju kako bi se procijenila razina provedbe aktualne strategije i osigurala integracija dodatnih inicijativa;

6. potiče Agenciju da provede digitalizaciju svojih usluga kao način za smanjenje birokracije;

([1]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0023.
([2]) SL C 107, 31.3.2020., str. 245.
([3]) SL C 107, 31.3.2020., str. 245.

7. sa zadovoljstvom primjećuje da Agencija s Europskom agencijom za kemikalije, Europskom agencijom za okoliš, Europskom agencijom za lijekove i Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti dijeli resurse i aktivnosti unutar istog klastera politika, pod vodstvom Glavne uprave za zdravlje i sigurnost hrane, Glavne uprave za okoliš i Glavne uprave za informatiku; konstatira da Agencija aktivno sudjeluje u inicijativi mreže agencija Europske unije o identificiranju, provedbi i praćenju dijeljenja usluga, što je dovelo i do niza zajedničkih aktivnosti i projekata, posebno u području zajedničke nabave; snažno potiče Agenciju da aktivno nastoji produbiti i proširiti suradnju s agencijama Unije;

8. sa zabrinutošću primjećuje da Agencija, kao jedna od regulatornih agencija Unije odgovornih za procjenu rizika reguliranih proizvoda, ne dobiva dostatna sredstva za učinkovito izvršavanje svojih zadaća; ustraje u tome da se Agenciji dodijele dostatna sredstva za obavljanje njezinih zadaća;

9. ističe da je Parlament 2019. usvojio 16 prigovora na uvoz genetički modificiranih usjeva za hranu i hranu za životinje; ističe da su jedan od razloga za te prigovore nedostaci u procjeni rizika koju je provelo Povjerenstvo Agencije za genetički modificirane organizme; potiče Agenciju da hitno riješi i ukloni te nedostatke; budući da ti nedostaci obuhvaćaju, među ostalim, nedostatak ispitivanja učinaka koktela koji proizlaze iz ostataka herbicida, toksina Bacillus thuringiensis („Bt") i biljnih sastojaka, utjecaj povećane brzine prskanja komplementarnih herbicida na ukupnu sigurnost genetički modificirane biljke, kao i nedostatak odgovarajućeg ispitivanja toksičnosti proteina Bt;

10. pozdravlja činjenicu da Agencija doprinosi sigurnosti lanca hrane i hrane za životinje Unije kao i njezine velike napore da upraviteljima rizikom pruži iscrpne, neovisne i najnovije znanstvene savjete o pitanjima u vezi s lancem hrane te da javnost jasno obavještava o svojim rezultatima i podacima na kojima se ti rezultati temelje, surađujući pritom sa zainteresiranim stranama i institucijskim partnerima u svrhu promicanja koherentnosti i povjerenja u sustav sigurnosti hrane;

11. ističe da je Agencija tijekom 2019. odgovorila na 838 pitanja s pomoću znanstvenih mišljenja, tehničkih izvješća i popratnih publikacija;

12. sa zabrinutošću napominje da je Revizorski sud u svojem tematskom izvješću br. 2/2019 ([4]) utvrdio da je porast broja zahtjeva za odobrenje novih tvari doveo do velikih zaostataka, posebno u području reguliranih sastojaka hrane; žali zbog toga što države članice Agenciji ne dostavljaju uvijek podatke potrebne za provođenje znanstvenih procjena;

13. prima na znanje donošenje Uredbe (EU) 2019/1381 ([5]) (nova Uredba o transparentnosti) koja je izravan odgovor na uspješnu europsku građansku inicijativu „Zaustavimo glifosat" i kojom se nastoji poboljšati transparentnost procjene rizika u prehrambenom lancu, a posebno povećati pouzdanost, objektivnost i neovisnost studija kojima se koristi Agencija; napominje da je tijekom 2019. u provedbu svoje politike o neovisnosti i postupanju u slučaju sukoba interesa uložila ukupno 3,03 ekvivalenta punog radnog vremena i nešto više od 196 000 EUR;

Kadrovska politika

14. napominje da je 31. prosinca 2019. stopa izvršenja plana radnih mjesta iznosila 97,81 %, tj. da je na 320 radnih mjesta odobrenih u okviru proračuna Unije (u odnosu na njih 319 2018. godine) bilo zaposleno petero dužnosnika i 308 privremenih djelatnika; također napominje da je 2019. za Agenciju radio 131 ugovorni djelatnik i 15 upućenih nacionalnih stručnjaka;

([4]) Tematsko izvješće br. 2/2019 – „Kemijske opasnosti u našoj hrani: politika EU-a o sigurnosti hrane štiti nas, no pred njome su izazovi" (SL C 21, 17.1.2019., str. 7.).

([5]) Uredba (EU) 2019/1381 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnosti i održivosti procjene rizika EU-a u prehrambenom lancu i o izmjeni uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 1829/2003, (EZ) br. 1831/2003, (EZ) br. 2065/2003, (EZ) br. 1935/2004, (EZ) br. 1331/2008, (EZ) br. 1107/2009 i (EU) 2015/2283 te Direktive 2001/18/EZ (SL L 231, 6.9.2019., str. 1.).

15. potvrđuje da je rodna ravnoteža u višem rukovodstvu Agencije zadovoljavajuća s obzirom na to da su od pet članova tri žene; no primjećuje da su od 15 članova upravnog odbora Agencije četiri žene; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost jamčenja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije; sa zabrinutošću primjećuje zemljopisnu neravnotežu u Agenciji jer državljani jedne države članice čine 46,49 % ukupnog broja zaposlenih; potiče Agenciju da poduzme daljnje mjere kako bi se zajamčila bolja zemljopisna ravnoteža, iako uviđa uložene napore;

16. konstatira da je 2019. odobreno zapošljavanje šestero dodatnih ugovornih djelatnika, od zatraženih 25, kako bi se odgovorilo na povećano radno opterećenje u području procjena nove hrane i procjena rizika za visokorizično bilje; primjećuje da je Agencija zatražila dodatno povećanje resursa;

17. prima na znanje da je Agencija donijela politiku o zaštiti dostojanstva osoba i sprečavanju uznemirivanja; potvrđuje da je Agencija organizirala obvezne tečajeve i za osoblje i za rukovoditelje, da je omogućila povjerljivo savjetovanje i na svom intranetu objavila prvo izvješće o slučajevima uznemirivanja; također napominje da samo osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci mogu pokrenuti službeni postupak; sa žaljenjem primjećuje da je Agencija izvijestila o pet slučajeva uznemirivanja 2019., tri službena i dva neslužbena; konstatira da su pokrenuti potrebni postupci kako bi se istražili ti slučajevi te da ni za jedan slučaj nisu pokrenuti sudski postupci; poziva Agenciju da izvijesti o tome hoće li se provesti daljnje mjere kako bi se spriječili takvi slučajevi u budućnosti;

18. poziva Agenciju da dodatno razvije svoj program „ethics@work” osmišljanjem mjera kojima se pruža zaštita za zviždače;

Javna nabava

19. na temelju izvješća Revizorskog suda konstatira da je Agencija pokrenula postupak nabave za liječnika s potrebnim kvalifikacijama u kojem su poziv na dostavu ponuda i tehničke specifikacije bili objavljeni samo na talijanskom jeziku, iako je radni jezik Agencije engleski; također konstatira da tehničke specifikacije u pogledu jezika, koje je trebao pružiti ponuditelj, nisu bile sukladne; sa zabrinutošću primjećuje da je Agencija stoga zaprimila samo jednu ponudu; prima na znanje odgovor Agencije na zaključak Revizorskog suda i mjere koje je Agencija poduzela da se spriječi ponavljanje tog propusta;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

20. sa zadovoljstvom primjećuje postojeće mjere Agencije i njezine kontinuirane napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa i zaštite zviždača; pozdravlja učinkovitost *ex post* i *ex ante* kontrola uspostavljenih radi sprečavanja sukoba interesa, kojima je spriječeno 37 slučajeva sukoba interesa i dobiveno osam nalaza, s time da nijedan od tih nalaza nije zahtijevao donošenje korektivnih mjera;

21. konstatira da je opažanje Revizorskog suda iz izvješća za 2017. o tome da postoji potreba za jačanjem neovisnosti računovodstvenog službenika prema Agenciji zaključeno, ali da ga Revizorski sud još uvijek smatra otvorenim; prima na znanje odgovor Agencije prema kojemu je neovisnost računovodstvenog službenika neupitna i poziva Agenciju da u tom smislu što prije zatraži potvrdu Revizorskog suda;

22. žali zbog toga što Agencija u odnosu na razdoblje mirovanja od dvije godine u svoju politiku neovisnosti i dalje uvrštava obvezu provjere interesa stručnjaka samo u vezi s mandatom znanstvene skupine u koju se stručnjak prijavljuje; ne slaže se s tvrdnjom Agencije da je aktualna politika „pouzdan i sofisticiran način izbjegavanja mogućih sukoba”; ponovno traži da se politika bez odgode ažurira kako bi se osiguralo da se interesi stručnjaka promatraju u kontekstu ukupne nadležnosti Agencije, kao što je Parlament tražio u više navrata; podsjeća Agenciju da ona, kako bi zadržala neovisnost svojih povjerenstava, može pristupiti bilo kojem stručnom znanju koje joj je potrebno tako da pozove stručnjake da sudjeluju na saslušanjima, a da im pritom ne daje pravo da sudjeluju u raspravama povjerenstva i sastavljanju zaključaka;

23. izražava žaljenje zbog toga što se financiranje koje za istraživanja izdvajaju poduzeća u nadležnosti Agencije ne smatra relevantnim za razdoblje mirovanja sve dok iznosi ne prelaze 25 % ukupnog proračuna za istraživanje, kojim upravlja stručnjak i/ili njegov istraživački tim te zbog toga što se taj prag primjenjuje na pojedinačne izvore, a ne sve privatne izvore zajedno; ponovno traži ukidanje praga za financiranje iz politike Agencije o neovisnosti, u skladu s opetovanim zahtjevima Parlamenta u tom području; naglašava da nije prihvatljivo da Agencija bezrezervno odbaci zabrinutost Parlamenta kad je riječ o tom nedostatku politike neovisnosti Agencije;

24. poziva Agenciju da uskladi svoju praksu s preporukama Europskog ombudsmana od 7. svibnja 2020. u predmetu 2168/2019/KR, posebno, prema potrebi, jamčenjem mogućnosti da svojem višem osoblju zabrani prihvaćanje određenih radnih mjesta nakon njihova mandata, utvrđivanjem kriterija za određivanje trenutka zabrane prelaska osoblja u privatni sektor, obavješćivanjem osoba koje se prijavljuju na više položaje u Agenciji o tim kriterijima prilikom prijave te uspostavom internih postupaka kako bi se osiguralo da se članu njezina osoblja koji prijeđe na drugo radno mjesto smjesta oduzme pristup povjerljivim informacijama;

Unutarnje kontrole

25. konstatira je da je konačno izvješće o reviziji Službe za unutarnju reviziju o upravljanju ljudskim resursima i etici objavljeno 2019. i primjećuje da su u njemu iznesena dva vrlo važna opažanja, jedno u pogledu nedostataka u postupku zapošljavanja i odabira kandidata, a drugo u pogledu nedostataka u postupku upravljanja; konstatira da je 2019. služba za unutarnju reviziju započela reviziju u pogledu procjene i usvajanja znanstvenih rezultata u području sastojaka hrane i pakiranja hrane;

26. konstatira da je Agencija, u skladu s preporukom Komisije, sudjelovala u stručnom pregledu upravljanja rizicima u agencijama Unije, čime je potaknuta razmjena najboljih praksi;

27. pozdravlja punu provedbu akcijskog plana strategije Agencije za borbu protiv prijevara, koja je uslijedila nakon unutarnje procjene rizika provedene u skladu s metodologijom i smjernicama Europskog ureda za borbu protiv prijevara; preporučuje da Agencija ažurira svoju strategiju i akcijski plan za borbu protiv prijevara kako bi se riješilo pitanje rizika s kojima je Agencija u tom smislu suočena te da o ostvarenom napretku obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

28. poziva Agenciju da se usmjeri na dijeljenje rezultata svojih istraživanja u javnosti;

Druge primjedbe

29. uviđa napore Agencije da osigura troškovno učinkovito i okolišno prihvatljivo radno okruženje; poziva Agenciju da ojača te napore slijedeći smjernice sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Europske unije te da radi na postizanju veće održivosti;

30. primjećuje da je Agencija donijela novu integriranu politiku kojom su obuhvaćeni informacijska sigurnost, kontinuitet poslovanja, sigurnost te zdravlje i zaštita; pozdravlja uvođenje višestruke autentifikacije, činjenicu da su dodatno ograničeni korisnički računi najviše razine te da je omogućeno obvezno osposobljavanje kako bi se povećala informatička sigurnost unutar Agencije;

31. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. ([6]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0215.